

ΔΙΔΑΧΗ Δ΄

Περίληψις της διδαχής

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και Θεός, αδελφοί μου, ο γλυκύτατος Δεσπότης, ο ποιητής των Αγγέλων, παρακινούμενος από την ευσπλαχνία του και πολλήν αγάπην οπού έχει εις το γένος μας, σιμά εις τα άπειρα χαρίσματα οπού μας εχάρισε και μας χαρίζει καθ' εκάστην ημέραν, ιδού οπού μας ηξίωσε και απόψε και τον εδοξάσαμεν και ετιμήσαμεν και την Δεσποιναν μας Θεοτόκον, και άμποτε ο Κύριος διά πρεσβειών της να συγχωρήση τ' αμαρτήματά μας, και να μας αξιώση της βασιλείας του, να προσκυνώμεν και να δοξάζωμεν την Παναγίαν Τριάδα και να χαιρώμεθα και ευφραινώμεθα πάντοτε.

Με ηξίωσεν ο Κύριος, αδελφοί μου, και εμένα τον αμαρτωλόν και ήλθα εδώ εις την ευλογημένην σας χώραν και είπαμεν μερικά νοήματα της αγίας μας Εκκλησίας. Παρακινούμενος ο Κύριος μας από την πολλήν του ευσπλαχνίαν **έκαμε πρώτον δέκα τάγματα Αγγέλους**. Το πρώτον τάγμα εξέπεσεν από την υπερηφάνειάν του και έγιναν δαίμονες. Τότε επρόσταξεν ο πανάγαθος Θεός και έγινε τούτος ο κόσμος και **έκαμεν ένα άνδρα και μίαν γυναίκα ωσάν ημάς· το σώμα από λάσπην, και την ψυχήν αγγελικήν, αθάνατον**. Ωνόμασε τον άνδρα Αδάμ και τη γυναίκα Εύαν. Έκαμε και ένα παράδεισον κατά το μέρος της ανατολής, όλον χαρά και ευφροσύνη. Έβαλε τον Αδάμ και την Εύαν μέσα εις τον παράδεισον και εχαίροντο ως Άγγελοι. Τούς παρήγγειλε να μη φάγουν από μίαν συκίην καρπόν· αλλ' εκείνοι κατεφρόνησαν την προσταγήν του Θεού και έφαγον· και δεν μετενόησαν. Τούς εδίωξεν ο Θεός από τον παράδεισον και έζησαν εις τούτον τον κόσμον 930 χρόνους με μαύρα και πικρά δάκρυα. Και αφού απέθανον, επήγαν εις την κόλασιν και εκαίοντο 5.500 χρόνους. **Ευσπλαχνίσθη ο πανάγαθος Θεός το γένος μας και κατελθών εσαρκώθη εκ Πνεύματος Αγίου εις την κοιλίαν της Αειπαρθένου Μαρίας και έγινε τέλειος άνθρωπος χωρίς αμαρτίαν**, και μας ελύτρωσεν από τας χείρας του διαβόλου. Μας έδειξε την αγίαν Πίστιν, το άγιον Βάπτισμα, τα Άχραντα Μυστήρια, δια να ηξεύρωμεν που περιπατούμεν.

Τη Μεγάλη Πέμπτη το βράδυ επήρην ο Κυριος άρτον και οίνον και τα ευλόγησε· και έκαμε τα Άχραντα Μυστήρια, το πανάγιον σώμά Του και αίμά Του, και εμετάλαβε τούς δώδεκα Αποστόλους.

Έως εδώ αναφέραμεν την ιστορίαν εις δύο λόγους και την αφήσαμεν. Τωρα δε ελπίζοντες εις την ευσπλαχνίαν του Χριστού μας, καθώς το Πνεύμα το Άγιον μας φωτίση, να κάμωμεν αρχήν να είπωμεν και τα επίλοιπα με συντομίαν.

Προετοιμασία δια τα Άχραντα Μυστήρια

1. Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ (ΣΑΠΡΙΚΙΟΣ-ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ)

Και πρώτον, πρέπει αδελφοί μου, να προσέχετε εις όλα τα νοήματα του αγίου Ευαγγελίου, διότι είναι όλα διαμάντια, θησαυρός, χαρά, ευφροσύνη, ζωή αιώνιος, και περισσότερο εδώ εις τα Άχραντα Μυστήρια. Και πρώτον να στοχασθώμεν τι έκαμεν ο Χριστός μας. Δεν εφύλαξε μίσος και έχθρα να μη μεταλάβη τον Ιούδαν τον εχθρόν του, αλλ' όπως εμετάλαβε και τούς ένδεκα μαθητάς, τούς φίλους του τούς καλούς, έτσι και τον Ιούδαν, τον εχθρόν του.

Ήτο ένας άνθρωπος ονομαζόμενος Σαπρίκιος, ο οποίος ενήστευε πάντοτε, προσήχητο, υπάνδρευε πτωχάς γυναίκας, έκτιζεν εκκλησίας, ποτέ του δεν έβλαπεν, αλλ' αγαπούσε το δίκαιον. Ήτο και ένας άλλος ονομαζόμενος Νικηφόρος, ο οποίος ποτέ του καλόν δεν έκαμε,

μάλιστα έκλεπτεν, αδικούσε τον κόσμον, επόρνευεν, όλα τα κακά τα είχε κάμει. Ἦθελε δε να φονεύση και τον αδελφόν του Σαπρίκιον. Μιαν ημέραν στέλλει ο βασιλεύς και παίρνει τον Σαπρίκιον και του λέγει: Να αρνηθής τον Χριστόν και να προσκυνήσης τα είδωλα. Λέγει του ο Σαπρίκιος: Εγώ τον Χριστόν μου δεν τον αρνούμαι ποτέ. Τον εβασάνισεν ο βασιλεύς δυνατά και ωσάν είδε πως δεν είναι τρόπος να νικήση την γνώμην του, απεφάσισε να τον θανατώση. Παίρνοντάς τον λοιπόν ο δήμιος να τον υπάγη εις τον τόπον της καταδίκης, το έμαθεν ο Νικηφόρος και πηγαίνει εις τον δρόμον και λέγει του Σαπρικίου: Εγώ, αδελφέ, σου έπταισα· και έμαθα ότι θα σε θανατώσουν. Δια τούτο σε παρακαλώ, αδελφέ, να με συγχωρήσης· σου έσφαλα. Πάλιν κύπτει ο Νικηφόρος και τον παρακαλεί, του φιλεί τα πόδια. Αδελφέ, λέγει, συγχώρησόν με δια τον Θεόν. Αλλ' ο αδελφός του δεν τον συγχωρεί. Έφθασαν και εις τον τόπον της καταδίκης. Τον παρεκάλει ο Νικηφόρος μετά δακρύων, και δεν τον εσυγχώρησε. Του λέγει πάλιν ο Νικηφόρος: Ιδού, αδελφέ, τώρα θα σε κόψουν· διατί δεν με συγχωρείς; Εσύ θα κολασθής· εγώ σε συγχωρώ με όλην μου την καρδίαν. Λέγει του ο Σαπρίκιος: Εγώ δεν σε συγχωρώ ποτέ! Και καθώς εσήκωσεν ο δήμιος το σπαθί να του κόψη το κεφάλι, βλέπων ο πανάγαθος Θεός την κακήν του γνώμην, σηκώνει την χάριν του, και ερωτά ο Σαπρίκιος τον στρατιώτην: Διατί θέλης να με φονεύσης; Λέγει του ο στρατιώτης: Και δεν το ηξεύρεις τώρα τόσον καιρόν; Διότι δεν προσκυνάς τα είδωλα. Λέγει του ο Σαπρίκιος: Δια τούτο με βασανίζεις; Εγώ αρνούμαι τον Χριστόν και προσκυνώ τα είδωλα! Και ευθύς λέγοντας τον λόγον δεν τον εφόνευσεν, αλλ' ηρνήθη τον Χριστόν και υπήγε με τον διάβολον. Βλέπων ο Νικηφόρος τους Αγγέλους οπου έστεκαν με ένα στέφανον χρυσούν, λέγει εις τον δήμιον: Εγώ είμαι χριστιανός και πιστεύω εις τον Χριστόν μου. Λέγει του Σαπρικίου: Συγχώρησόν με, αδελφέ, και ο Θεός συγχωρήσει σε. Και αμέσως έκοψεν ο στρατιώτης το κεφάλι του Νικηφόρου και παρέλαβον οι Άγγελοι την ψυχήν αυτού και την υπήγαν εις τον παράδεισον.

Δια τούτο και ημείς ευσεβείς χριστιανοί πρέπει να αγαπώμεν τούς εχθρούς μας και να τούς συγχωρώμεν· να τούς τρέφωμεν, να τούς ποτίζωμεν, να παρακαλούμεν τον Θεόν δια την ψυχήν των, και τότε να λέγωμεν εις τον Θεόν: Θεε μου, σε παρακαλώ να με συγχωρήσης καθώς και εγώ συγχωρώ τούς εχθρούς μου. Ει δε και δεν συγχωρήσωμεν τούς εχθρούς μας, και το αίμά μας να χύσωμεν δια την αγάπην του Χριστού, εις την κόλασιν πηγαίνομεν.

Κάμνετε εδώ αφορισμούς; Να προσέχετε, χριστιανοί μου, ποτέ σας να μη κάμνετε, διότι ο αφορισμός είναι ξεχωρισμός από τον Θεόν, από τούς Αγγέλους, από τον παράδεισον, και παραδομός εις τον διάβολον, εις την κόλασιν. Δι' εκείνον τον αδελφόν εσταυρώθη ο Χριστός να βγάλη από την κόλασιν, και συ δια μικρόν πράγμα τον αφορίζεις και τον βάνεις εις την κόλασιν να καίεται πάντοτε; Τόσον σκληροκάρδιος είσαι; Μα καλά στοχάσου· από τον καιρόν που εγεννήθης πόσες αμαρτίες έχεις πράξει με το μάτι ή με το αυτί ή με το στόμα ή με τον νουν; Αναμάρτητος νομίζεις είσαι; Το άγιον Ευαγγέλιον μας λέγει ότι μόνον ο Χριστός είναι αναμάρτητος, ημείς δε οι άνθρωποι είμεθα όλοι αμαρτωλοί. **Ωστε να μη κάμνετε αφορισμούς.**

Δια τούτο, χριστιανοί μου, αν θέλετε να σας συγχωρήση ο Θεός όλα σας τα αμαρτήματα και να σας γράψη δια τον παράδεισον, ειπέτε και η ευγενία σας δια τούς εχθρούς σας τρεις φορές: Ο Θεός συγχωρήσει και ελεήσει αυτούς. Αυτή, αδελφοί μου, η συγχώρησις έχει δύο ιδιώματα, ένα να φωτίζει και ένα να κατακαίη. Εγώ σας είπα να συγχωρήτε τούς εχθρούς σας δια ιδικόν σας καλόν. Εσύ πάλιν οπου αδικήσες τούς αδελφούς σου και ήκουσες οπου είπον να σε συγχωρήσουν, μη χείρεσαι, αλλά μάλιστα να κλαις, διότι αυτή η συγχώρησις σου έγινε φωτιά εις το κεφάλι σου, ανίσως και δεν επιστρέψης το άδικον οπίσω. Να κλαύσης και να παρακαλέσης να σε συγχωρήση ο Θεός δια τας ιδικάς σου αμαρτίας. Όλοι οι πνευματικοί, πατριάρχαι, αρχιερείς, όλος ο κόσμος να σε συγχωρήση, ασυγχώρητος είσαι. Αμή ποίος έχει την εξουσίαν να σε συγχωρήση; Εκείνος οπου τον αδικήσες. Και αν εξετάσωμεν καλά, πρέπει να δώσης εις το ένα τέσσαρα, καθώς λέγει το ιερόν Ευαγγέλιον, και τότε να λάβης συγχώρησιν. Έτυχε και δεν έχεις να πληρώσης; Πήγαινε και πώλησον τα πράγματά σου, και όσα πάρεις δόσε τα· και καλύτερα να είσαι σκλάβος εδώ εις το σώμα πέντε, δέκα χρόνους, και

να πηγαίνης εις τον παράδεισον, παρά να είσαι ελεύθερος εδώ και αύριον να πηγαίνης εις την κόλασιν να καίεσαι πάντοτε.

Όθεν, αδελφοί μου, όσοι αδικήσατε Χριστιανούς ή Εβραίους ή Τούρκους, να δώσητε το άδικον οπίσω, διότι είναι κατηραμένον και δεν βλέπετε καμμίαν προκοπήν. Εκείνα τα άδικα τα τρώγετε δια να ζητε· και εκείνα σας θανατώνουν, και ο Θεός σας βάνει εις την κόλασιν. Όποιος θέλει να δώση το άδικον οπίσω, ας σηκωθή να μου το ειπή, να βάλω όλους τούς χριστιανούς να τον συγχωρήσωσιν. Ένα πρόβατον κλεμμένον να βάλης εις 100 ιδικά σου, τα μαγαρίζει όλα· διότι είναι αφωρισμένον και κατηραμένον. Σας παρακαλώ, χριστιανοί μου, να ειπήτε και δι' εκείνους, οπού ήθελον δώσει τα άδικα οπίσω, τρεις φορές: Ο Θεός συγχωρήσει και ελεήσει αυτούς.

2. Η ΚΑΘΑΡΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Το πρώτον μας νόημα είναι αυτό: Όσοι ηδικήθημεν να συγχωρώμεν τούς εχθρούς μας δια το ιδικόν μας καλόν, και όσοι αδικήσαμεν να δίδωμεν τα άδικα οπίσω. Το δεύτερον είναι τούτο: Ανίσως και ημείς θέλωμεν να ωφεληθώμεν από τα Άχραντα Μυστήρια ωςάν τούς ένδεκα Αποστόλους τούς καλούς, και να μη βλαφθώμεν ωςάν τον Ιούδαν τον κακόν, να εξομολογούμεθα καθαρά και να κοινωνώμεν με φόβον και τρόμον και ευλάβειαν, και τότε να φωτισθώμεν. **Ει δε και πηγαίνομεν ανεξομολόγητοι, μεμολυσμένοι με αμαρτίας, και τολμώνεν να μεταλαμβάνωμεν τα Άχραντα Μυστήρια, βάνομεν φωτιά και καιόμεθα.**

Ποίος ηξεύρει, αδελφοί μου, να μου ειπή, ο ήλιος φωτεινός είναι η σκοτεινός; Μου φαίνεται όλοι σας το γνωρίζετε, ότι είναι φωτεινός και τα πάντα φωτίζει. Είναι όμως μερικά ζώα οπού τα λέγουν νυχτερίδες, και άλλα κουκουβάγιες, και όταν βγη ο ήλιος θαμβώνονται και σκοτίζονται και δεν βλέπουν. Έτσι είναι και εις τα Άχραντα Μυστήρια· τον καλόν τον φωτίζουν και τον κάμνουν ωςάν άγγελον· ομοίως και τον αμαρτωλόν πάλιν τον σκοτίζουν και τον κάμνουν ωςάν διάβολον. Καθώς και η φωτιά όλα τα πράγματα δεν τα καίει, μάλιστα το χρυσάφι το λαμπρύνει και το καθαρίζει, και τα άλλα πράγματα τα καίει. Λοιπόν ας γίνωμεν και ημείς μάλαμα να καθαρισθώμεν, και όχι ξύλα να καιώμεθα.

Εδώ οπού ήλθα, χριστιανοί μου, έλαβα μίαν χαράν μεγάλην και μίαν λύπην μεγάλην. Και χαράν μεγάλην έλαβα βλέπων την καλήν σας γνώμην και την καλήν σας μετάνοιαν· λύπην έλαβα πάλιν στοχαζόμενος την αναξιοτήτά μου, πως δεν έχω καιρόν να σας εξομολογήσω όλους ένα προς ένα, να μου ειπή καθένας τα αμαρτήματά του, να του είπω και εγώ εκείνο οπού με φωτίση ο Θεός. Θέλω αλλά δεν ημπορώ, τέκνα μου. Καθώς ένας πατέρας είναι άρρωστος, πηγαίνει το παιδί του να το παρηγορήση, εκείνος μη δυνάμενος το διώχνει· μα πως το διώχνει; Με την καρδιά καημένη! Θελει να το παρηγορήση, μα δεν ημπορεί. Μα πάλιν δια να μη υστερηθήτε τελείως, σας λέγω τούτο: Αν θέλετε να ιατρεύσετε την ψυχήν σας, τέσσαρα πράγματα σας χρειάζονται. Καμνομεν μίαν συμφωνίαν; Από τον καιρόν οπού εγεννήθητε έως τώρα, όσα αμαρτήματα επράξατε, να τα πάρω εγώ εις τον λαιμόν μου· και η ευγενία σας να κρατήσετε τέσσαρες τρίχες. Και τι θα κάμω; Έχω μία καταβόθρα και τα ρίχνω μέσα. Ποία είναι η καταβόθρα; Είναι η ευσπλαχνία του Χριστού μας.

Πρώτη τρίχα είναι όταν θέλετε να εξομολογήσθε, **το πρώτον θεμέλιον είναι αυτό οπού είπομεν, να συγχωρήτε τούς εχθρούς σας.** Το κάμνετε; - Το κάμνομεν, άγιε του Θεού. - Επήρατε την πρώτην τρίχαν.

Δευτέρα τρίχα είναι **να ευρίσκετε πνευματικόν καλόν**, γραμματισμένον, ενάρετον, να εξομολογήσθε και να λέγετε όλα σας τα αμαρτήματα. Να έχης 100 αμαρτίας να ειπής τας 99 εις τον πνευματικόν, και μίαν να μη φανερώσης, όλες σου ασυγχώρητες μένουν. Και όταν κάμνης την αμαρτίαν, τότε πρέπει να εντρέπεται, και **όταν εξομολογήσαι, πρέπει να μην έχης καμμίαν εντροπήν.**

Μια γυναίκα επήγε να εξομολογηθή εις ένα ασκητήν. Ο ασκητής είχεν έναν υποτακτικόν ενάρετον. Λέγει ο ασκητής του υποτακτικού του: Πήγαινε, να εξομολογηθή η γυναίκα. Ο υποτακτικός εμάκρυνεν έως οπού έβλεπε, μα δεν ήκουεν. Εξωμολογήθη η γυναίκα και έφυγε. Ύστερα έρχεται ο υποτακτικός και λέγει: Γέροντα, είδα ένα παράδοξο θαύμα. Εκεί οπού εξωμολογείτο η γυναίκα, έβλεπα οπού έβγαιναν φίδια μικρά· βλέπω και εκρεμάτο ένα μεγάλο· έκανε να βγη, και πάλιν ετραβήχθη οπίσω. Λέγει ο Γέροντας: Πήγαινε να την κράξης να έλθη οπίσω γλήγορα. Πηγαίνοντας ο υποτακτικός την εύρεν αποθαμένην. Γυρίζει οπίσω και το λέγει του γέροντός του. Αυτός μη δυνάμενος να εννοήση το θαύμα, παρεκάλεσεν τον Θεόν να του φανερώση αν η γυναίκα εσώθη η εκολάσθη. Και φαίνεται έμπροσθέν του μία αρκούδα μαύρη και του λέγει: Εγώ είμαι εκείνη η γυναίκα οπού εξωμολογήθηκα, και δεν σου εφανέρωσα ένα θανάσιμον αμάρτημα οπού είχα πράξει, και δια τούτο όλα μου τα αμαρτήματα έμειναν ασυγχώρητα, και με επρόσταξεν ο Κύριος να υπάγω εις την κόλασιν να καίωμαι πάντοτε. Και αμέσως εξήλθε μία βρώμα ωςάν καπνός και έχάθη από έμπροσθέν του.

Δια τούτο, χριστιανοί μου, όταν εξομολογήσθε, να λέγετε όλα σας τα αμαρτήματα καθαρά· και πρώτον να ειπής του πνευματικού σου; Πνευματικέ μου, θα κολασθώ, διότι δεν αγαπώ τον Θεόν και τούς αδελφούς μου με όλην μου την καρδίαν ωςάν εαυτόν μου. Και να ειπής εκείνα οπού σε τύπτει η συνείδησίς σου· η εφόνευσας η επόρνευσας η όρκον έκαμες ψεύματα η τούς γονείς σου δεν ετίμησας και τα τούτοις όμοια. Ιδού επήρες την δευτέραν τρίχα.

Η τρίτη τρίχα είναι, ωςάν εξομολογηθής θα σε ερωτήση ο πνευματικός: Διατί, παιδί μου, να κάμης αυτά τα αμαρτήματα; **Συ να προσέχης να μη κατηγορήσης άλλον, αλλά τον εαυτόν σου** και να ειπής: Αυτά τα τα έκαμα από την κακήν μου προαίρεσιν. Βαρύ είναι να κατηγορήσης τον εαυτόν σου; -Όχι. -Λοιπόν επήρες την τρίτην τρίχα.

Έχομεν και τέταρτην. Όταν σου δώση άδειαν ο πνευματικός και αναχωρήσης, να αποφασίσης με στερεάν γνώμην και απόφασιν, **καλύτερα να χύσης το αίμά σου, παρά να αμαρτήσης**. Το κάμνεις αυτό; -Μάλιστα. -Επήρες και την τέταρτην τρίχα.

Αυτά τα τέσσερα είναι τα ιατρικά σου, καθώς είπομεν. Το πρώτον είναι να συγχωρήσης τούς εχθρούς σου· το δεύτερον να εξομολογήσαι καθαρά· το τρίτον είναι να κατηγορήτε τον εαυτόν σας· το τέταρτον να αποφασίζετε να μη αμαρτήσετε πλέον. Και αν ημπορείτε να εξομολογήσθε καθ' εκάστην· ει και δεν ημπορείτε καθ' ημέραν, ας είναι μίαν φορά την εβδομάδα και μία φορά τον μήνα η ολιγώτερον τέσσαρας φορές τον χρόνον. Και συνηθίζετε τα τέκνα σας από μικρά εις τον καλόν δρόμον, να εξομολογούνται. Εκείνα οπού σας δίδουν οι πνευματικοί, σαρανταλείτουργα, μετανοίας, νηστείας και άλλα, δεν είναι ιατρικά, αλλά δια να μη τύχη και πέσετε άλλην φοράν εις την αμαρτίαν. Και όστις τα βάλη μέσα εις την καρδίαν του αυτά τα τέσσερα, να αποθάνη εκείνην την ώραν, σώνεται· ει δε χωρίς αυτά, χιλιάδες καλά να κάμη, εις την κόλασιν πηγαίνει.

Η Μνησικακία

Δυο άνθρωποι, χριστιανοί μου, ήλθον μίαν φοράν και εξωμολογήθησαν εις εμέ, Πέτρος και Παύλος, και να ιδήτε πως τούς εδιώρθωσα, καλά η κακά. Εγώ σας φανερώνω την καρδίαν μου. Μου λέγει ο Πέτρος: Εγώ, πνευματικέ μου, από τον καιρόν οπού εγεννήθηκα έως τώρα, ενήστευα, επροσευχόμην πάντοτε, έκαμνα ελεημοσύνας, εις τούς πτωχούς, έκτισα μοναστήρια, εκκλησίας και άλλα καλά έκαμα. Τον εχθρόν μου δεν τον συγχωρώ. Εγώ τον αποφάσισα δια την κόλασιν. Έρχεται ο Παύλος και μου λέγει: Εγώ από τον καιρόν οπού εγεννήθηκα ποτέ κανένα καλόν δεν έκαμα, αλλά μάλιστα έχω κάμει τόσα φονικά, επόρνευσα, έκλεψα, έκαψα εκκλησίας, μοναστήρια· όλα τα κακά τα έκαμα, μα τον εχθρόν μου τον συγχωρώ. Να ιδήτε τι έκαμα εγώ εις αυτόν. Ευθύς τον αγκάλιασα και τον εφίλησα· του έδωσα την άδειαν να μεταλάβη. Καλά τούς εδιώρθωσα η κακά; Φυσικά θέλετε να με κατηγορήσετε και να μου ειπήτε: Ο Πέτρος οπού έκαμε τόσα καλά, και διότι δεν εσυγχώρησε τον εχθρόν του, δια τόσον ολίγον πράγμα τον απεφάσισες

δια την κόλασιν; Και τον Παύλον οπού έκαμε τόσα κακά, και διότι εσυγχώρει τούς εχθρούς του, τον εσυγχώρησες και του έδωκες την άδειαν να μεταλάβη; Ναι, αδελφοί μου, έτσι έκαμα. Θέλετε να καταλάβετε με τι ομοιάζει ο Πέτρος; Καθώς μέσα σε 100 οκάδας αλεύρι βάνεις ολίγον προζύμι και έχει τόσην δύναμιν το προζύμι εκείνο, να γυρίση και τας 100 οκάδας το ζυμάρι και να το κουφίξη όλο, έτσι είναι και όλα τα καλά εκείνα οπού έκαμεν ο Πέτρος· με εκείνην την ολίγην έχθραν, οπού δεν εσυγχώρησε τον εχθρό του, τα εγύρισε και τα έκαμε φαρμάκι του διαβόλου, και έτσι τον απεφάσισα δια την κόλασιν. Ο Παύλος πάλιν με τι ομοιάζει; Είναι ένας σωρός λιανόξυλα και βάνεις ένα μικρό κερί αναμμένον και καίει όλον τον σωρόν εκείνη η ολίγη φλόγα. Έτσι είναι όλα τα αμαρτήματα του Παύλου, ωσάν τον σωρόν τα λιανόξυλα· και η συγχώρησις οπού έκαμε του εχθρού του είναι ωσάν το κερί, οπού έκαψε όλα τα λιανόξυλα, ήγγουν τας αμαρτίας, και τον απεφάσισα δια τον παράδεισον.

Η Νηστεία των Ορθοδόξων

Παρεδόθη ο Κυριος, αδελφοί μου, εις τας χείρας των παρανόμων Εβραίων· υβρίσθη, εδάρθη, εσταυρώθη κατά το ανθρώπινον· Την Μεγάλην Τετάρτην επωλήθη ο Κύριος και την Μεγάλην Παρασκευήν εσταυρώθη. **Πρέπει και ημείς οι ευσεβείς χριστιανοί να νηστεύωμεν πάντοτε, μα περισσότερο την Τετάρτην, διότι επωλήθη ο Κύριος και την Παρασκευήν, διότι εσταυρώθη.** Ομοίως έχομεν χρέος να νηστεύωμεν και τας Τεσσαρακοστάς, καθώς εφώτισεν το Άγιον Πνεύμα τούς αγίους Πατέρας της Εκκλησίας και ενομοθέτησαν να νηστεύωμεν, δια να νεκρώνωμεν τα πάθη και να ταπεινώνωμεν το σώμα, και μάλιστα με τα ολίγα ζώμεν με ευκολίαν. Εγώ ημπορώ να ζήσω με 100 δράμια άρτου· εκείνα τα ευλογεί ο Θεός, διότι είναι αναγκαία· και όχι να τρώγωμεν 110· εκείνα τα 10 τα καταράται, διότι είναι χαράμι· είναι εκείνου οπού πεινά. Φυλάγετε αυτάς τας τέσσαρας Τεσσαρακοστάς, χριστιανοί μου; Εδώ πως πηγαίνετε; **Αν είσθε χριστιανοί, πρέπει να τας φυλάγετε· μάλιστα την Μεγάλην Τεσσαρακοστήν.** Κρατείτε το τριήμερον εδώ; Την Καθαράν Δευτέραν είναι καλόν και άγιον όποιος την φυλάγει. Ο Αβραάμ είχε το σπίτι του ανοικτόν πάντοτε, και όπου πτωχός, εκεί εκόνευε· και **χωρίς ξένον άνθρωπον ο Αβραάμ ποτέ του του δεν εκάθητο να φάγη ψωμί.** Ο διάβολος τον εφθόνησε και επήγεν εις τον δρόμον και εμπόδιζε τούς διαβάτας να μη περνούν από του Αβραάμ την καλύβαν. Εβγήκεν εις τον δρόμον ο Αβραάμ και επερίμενε τρεις ημέρας νηστικός. Βλέπων ο πανάγαθος Θεός την καλήν του γνώμην, φαίνονται τρεις άνθρωποι και τούς επήρε εις την καλύβαν του και τούς εφίλευσεν· ύστερον έγιναν άφαντοι απ' έμπροσθέν του. Τότε κατάλαβε πως ήτο η Αγία Τριάς και εδόξασε τον Θεόν εις τύπον της Αγίας Τριάδος. Όποιος νηστεύει το τριήμερον έχει μισθόν εις την ψυχήν του, και πάλιν δεν λέγω εκείνο οπού δεν δύναται. Και μίαν ημέραν να νηστεύση ωφελείται.

Η Ένδοξος Ανάστασις του Κυρίου και η Ανάστασις των Νεκρών

Θέλων ο Κύριος να δείξη το μέγα κακόν οπού απετόλμησαν να κάμουν τα τέκνα του διαβόλου, οι Εβραίοι, **εσκότισε τον ήλιον από τας εξ ώρας έως τας εννέα εις όλον τον κόσμον.**¹ αι πέτραι εσχίζοντο, όλη η γη έτρεμεν. Ετέθη ο Κύριος εις τον τάφον, και ευθύς ανεστήθησαν χιλιάδες νεκροί, οπού ήσαν χιλιάδες χρόνους αποθαμένοι, και εκήρυξαν πως μόνον ο Χριστός είναι Υιός και Λόγος του Θεού, και Θεός αληθινός, και ζωή των νεκρών. Πρέπει και ημείς οι ευσεβείς χριστιανοί από σήμεραν και ύστερα να μη κλαίωμεν τούς αποθαμένους ωσάν τούς ασεβείς και απίστους, οπού δεν ελπίζουν ανάστασιν. Ούτος ο κόσμος, αδελφοί μου, είναι ωσάν μία φυλακή. Πότε πρέπει να χαίρεται ο άνθρωπος; Όταν εμβαίνη εις την φυλακήν η όταν ελευθερώνεται από την φυλακήν; Μοι φαίνεται, όταν εμβαίνη εις την φυλακήν, τότε πρέπει να κλαίη και να λυπήται, και όταν εξέρχεται από την φυλακήν, τότε πρέπει να χαίρεται. Έτσι, αδελφοί μου, να μη λυπήσθε δια τούς αποθαμένους, αλλά αν αγαπάτε τούς αποθαμένους, κάμνετε ό,τι ημπορείτε διά την ψυχήν των· συλλείτουργα, μνημόσυνα, νηστείας, προσευχάς,

¹ Είναι ώρες της ημέρας, κατά τη Βυζαντινή μέτρηση, δηλ. από το μεσημέρι ως τις 3 το απόγευμα.

ελεημοσύνας. Και όσες γυναίκες φορείτε λερωμένα δια τούς αποθαμένους σας, να τα βγάλετε· διότι βλάπτετε και τον εαυτόν σας και τούς αποθαμένους. Φυσικόν είναι ο άνθρωπος να γεννηθή και ν' αποθάνη.

Όταν γεννώμεθα, τότε πρέπει να κλαίωμεν και όταν αποθνήσκωμεν, να χαιρώμεθα· και μάλιστα να μη κλαίετε δια τα μικρά παιδιά, οπού είναι ωσάν Άγγελοι μέσα εις τον παράδεισον. Το παιδί σου του Θεού ήτο· και όταν σου το εχάρισε ο Θεός, σε ετίμησε· και τώρα πάλιν οπού σου το επήρε, σου ετίμησε το παιδί σου να χαίρεται πάντοτε εις τον παράδεισον, και συ κάθεσαι να κλαις είναι άπρεπον. Ένας βασιλεύς σου γυρεύει το παιδί σου να το κάμη βεζίρη και χαίρεσαι να του το δώσης· πολύ μάλλον δεν πρέπει να χαίρεσαι οπού σε ηξίωσεν ο πανάγαθος Θεός και επήρε καρπόν από την βρωμισμένην κοιλίαν σου, και σου έβαλε το παιδί σου μέσα εις τον παράδεισον, και σου το φυλάγει να σου το παραδώση εις την Δευτέραν Παρουσίαν να λάμπη περισσότερο από τον ήλιον, δια να λάβης τον μισθόν σου να χαίρεσαι πάντοτε μαζί του;

Είναι μερικοί οπού έχουν τον διάβολον εις την καρδίαν των και λέγουν πως δεν είναι ανάστασις και δεν είδατε καμμίαν φοράν να αναστηθή κανένας άνθρωπος. Όλοι οι άνθρωποι οπού είναι εδώ, προτού να γεννηθούν, δεν ήσαν αποθαμένοι; Καθώς ηδυνήθη ο Κύριος μας και μας ανέστησεν από την κοιλίαν της μητρός μας, έτσι δύναται να μας αναστήση και από την κοιλίαν της γης. Η κοιλία της μητρός μας και ο τάφος τι διαφέρει; Δεν βλέπομεν φανερά την ανάστασιν; Όταν κοιμώμεθα δεν είμεθα αποθαμένοι; Ο ύπνος τι είναι; Μικρός θάνατος, και ο θάνατος μέγας ύπνος. Και καθώς το σιτάρι οπού πίπτει εις την γην, ανίσως και δεν βρέχη να σαπηθή να γίνη ωσάν χυλός, δεν φυτρώνει, έτσι και ημείς οπού αποθνήσκομεν και θαπτόμεθα εις την γην. Ανίσως και δεν εθάπτετο πρώτον εις τον τάφον ο Χριστός μας, δεν μας επότιζε την ζωήν την αιώνιον και την ανάστασιν. Δεν βλέπετε φανερά τα χόρτα πως τα ανασταίνει ο Θεός από την γην κατ' έτος; Γνώσιν δεν έχομεν, χριστιανοί μου, να στοχασθώμεν τα πάντα. Όλα μας τα εχάρισεν ο Θεός. Όθεν δια το παρόν, αδελφοί μου, σας παρακαλώ να ειπήτε και δι' όλους τούς αποθαμένους τρεις φορές: Ο Θεός συγχωρήσοι και ελεήσοι αυτούς.

Το Μεγαλείον της Κυριακής Ημέρας

Επήγεν ο Κύριος εις την κόλασιν και έβγαλε τον Αδάμ, την Εύαν και το γένος του. Ανέστη την τρίτην ημέραν. Εφάνη δώδεκα φορές εις τούς Αποστόλους του. Έγινε χαράν εις τον ουρανόν, χαρά εις την γην και εις όλον τον κόσμον· φαρμάκι και σπαθί δίστομον εις την καρδίαν των Εβραίων και μάλιστα του διαβόλου. Δια τούτο και οι Εβραίοι δεν κατακαίονται άλλην ημέραν τόσον, ωσάν την Κυριακήν, οπού ακούουν τον παπά μας να λέγη: **«Ο αναστάς εκ νεκρών Χριστός ο αληθινός Θεός ημών»**. Διότι εκείνο οπού εσπούδαζον οι Εβραίοι να κάμουν δια να εξαλείψουν το όνομα του Χριστού μας, εγύρισεν εναντίον της κεφαλής των. Πρέπει και ημείς, αδελφοί μου, να χαιρώμεθα πάντοτε, μα περισσότερο την Κυριακήν, οπού είναι η **Ανάστασις του Χριστού μας. Διότι Κυριακήν ημέραν έγινεν ο Ευαγγελισμός της Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας. Κυριακήν ημέραν μέλλει ο Κύριος να αναστήση όλον τον κόσμον**. Πρέπει και ημείς να εργαζώμεθα τας εξ ημέρας δια ταύτα τα μάταια, γήϊνα και ψεύτικα πράγματα, και την Κυριακήν να πηγαίνωμεν εις την εκκλησίαν και να στοχαζώμεθα τας αμαρτίας μας, τον θάνατον, την κόλασιν, τον παράδεισον, την ψυχήν μας οπού είναι τιμιωτέρα από όλον τον κόσμον, και όχι να πολυτρώγωμεν, να πολυπίνωμεν και να κάμνωμεν αμαρτίας· ούτε να εργαζώμεθα και να πραγματευώμεθα την Κυριακήν. **Εκείνο το κέρδος οπού γίνεται την Κυριακήν είναι αφωρισμένο και κατηραμένο**, και βάνετε φωτιά και κατάρα εις το σπίτι σας και όχι ευλογίαν· και η σε θανατώνει ο Θεός παράκαιρα, η την γυναίκα σου, η το παιδί σου, η το ζώόν σου ψοφά, η άλλον κακόν σου κάμνει. Όθεν, αδελφοί μου, δια να μη πάθετε κανένενα κακόν, μήτε ψυχικόν μήτε σωματικόν, εγώ σας συμβουλεύω να φυλάγετε την Κυριακήν, ωσάν οπού είναι αφιερωμένη εις τον Θεόν. Εδώ πως πηγαίνετε, χριστιανοί μου; Την φυλάγετε την Κυριακήν; Αν είσθε χριστιανοί, να την φυλάγετε. Έχετε εδώ πρόβατα; Το γάλα της Κυριακής τι το κάμνετε; Άκουσε, παιδί μου· να το σμίγης όλο και να το κάμνης επτά μερίδια·

και τα εξ μερίδια κράτησέ τα δια τον εαυτόν σου, και το άλλο μερίδιον της Κυριακής, αν θέλεις, δώσέ το ελεημοσύνην εις τούς πτωχούς η εις την Εκκλησίαν, δια να ευλογήση ο Θεός τα πράγματά σου. **Και αν τύχη ανάγκη και θέλεις να πωλήσης πράγματα φαγώσιμα την Κυριακήν, εκείνο το κέρδος μη το σμίγεις εις την σακκούλα σου, διότι την μαγαρίζει· αλλά δώσέ τα ελεημοσύνην, δια να σας φυλάγη ο Θεός.**

Ο Άγιος Κοσμάς Προφητεύει πότε θα γίνει το Τέλος του Κόσμου

Εις τας τεσσαράκοντα ημέρας ευλόγησεν ο Κύριος τούς αγίους Αποστόλους, ανελήφθη εις τούς ουρανούς και εκάθησεν εκ δεξιών του προανάρχου Πατρός, να συμβασιλεύση αιωνίως και να προσκυνήται από τούς Αγγέλους. Ένα πράγμα θα σας φανερώσω, χριστιανοί μου· το ηξεύρω πως θα σας καύσω την καρδιά· είναι φοβερόν και λυπηρόν· τρέμει η καρδιά μου να το ειπώ, αλλά τι να κάμω, οπού μου λέγει ο Χριστός μας πως ανίσως και δεν το φανερώσω, με θανατώνει και με βάνει εις την κόλασιν; **Μας φανερώνει η θεία Γραφή, το άγιον και ιερόν Ευαγγέλιον, πως εις τον όγδοον αιώνα θα γίνη το τέλος του κόσμου² και μέλλει να χαλάση τούτος ο κόσμος.**

Ο Προφήτης Ηλίας και ο Αντίχριστος

Και θα στείλη ο Θεός τον προφήτην Ηλίαν να διδάξη τούς χριστιανούς να φυλάγουν την πίστιν των. Ο αντίχριστος, αδελφοί μου, είναι άνθρωπος οπού έχει κακήν γνώμην, κακήν προαίρεσιν, και κατοικεί ο διάβολος εις την καρδίαν του, και λέγει πως είναι Θεός· και ο αντίχριστος θα θανατώση τον προφήτην Ηλίαν. Εγώ, αδελφοί μου, εξετάζοντας έμαθα και εκατάλαβα, πως ο προφήτης Ηλίας και ο αντίχριστος ήλθε· και εθανάτωσε τον προφήτην Ηλίαν. Ο προφήτης Ηλίας, χριστιανοί μου, είναι ζωντανός τόσους χρόνους και ηξεύρει ο Θεός που τον έχει φυλαγμένον έως την σήμερον. Ανίσως και θέλετε να μάθετε που ευρίσκεται, εδώ κοντά είναι και αυτός· τα λόγια οπού σας λέγω εκείνου είναι. Ο προφήτης Ηλίας, όταν έλθη να διδάξη, δεν θα φενερωθή εις τον κόσμον, καθώς λέγει το Άγιον Πνεύμα, ίνα μη ελθών πατάξη την γην άρδην, ήτοι, λέγει το Άγιον Πνεύμα, δια να μη φοβίση και τaráξη τον κόσμον και την γην, δεν θέλω τον φανερώσει εις σας τούς χριστιανούς. Αμή τι έχει, παιδιά μου, να φανερωθή; Ο ζήλος του και η διδασκαλία του. Αυτά τα δύο με ηξίωσεν ο πανάγαθος Θεός δια την ευσπλαχνίαν του και μου εχάρισε, και μη καρτερήτε άλλον Ηλίαν να σας διδάξη.

Αμή τι καρτερούμεν; Λυπηρόν είναι να σας το είπω! Σήμερον, αύριον καρτερούμεν δίψας, πείνας μεγάλας, οπού να δίνωμεν χιλιάδας φλωρία και να μη ευρίσκωμεν ολίγον ψωμί η νερό. Σήμερον, αύριον περιμένομεν θανατικές ασθeneίας μεγάλας, οπού να μη προφθάνωμεν οι ζωντανοί να θάπτωμεν τούς αποθαμένους. **Σεισμός παγκόσμιος θα γίνη, όλος ο κόσμος θα γίνη ένας κάμπος. Θα πέσουν όλα τα βουνά, όλα τα σπίτια. Η θάλασσα θα σηκωθή υψηλά δέκα πέντε πήχεις από τα υψηλότερα βουνά. Τα άστρα θα πέσουν από τον ουρανόν· ο ήλιος και η σελήνη θα σκοτισθούν· ο ουρανός οπού φαίνεται, η γη και τα πάντα, και όλος ο κόσμος θα χαλάση.** Πότε θα γίνουν αυτά; Ο Χριστός μας λέγει: Επλησίασε τώρα κοντά, έγγιξε το μαχαίρι εις το κόκκαλον. Έξαφνα θα γίνουν· ημπορούν να γίνουν και απόψε. Τάχα να μη είναι και τώρα η αρχή; Δεν βλέπετε πως εχάθησαν τα γεννήματά σας και τα σπαρτά σας; Εστέρεψαν αι βρύσες, τα ποτάμια· σήμερον μας υστερεί το ένα, αύριον το άλλο, και από ολίγον μας τα δίδει ο Θεός, και ημείς ως αναισθητοι δεν στοχαζόμεθα.

Ψυχή και Χριστός

Τούτο σας λέγω και σας παραγγέλω· καν ο ουρανός να κατεβή κάτω, καν η γη να ανεβή επάνω, καν όλος ο κόσμος να χαλάση, σήμερον, αύριον, να μη σας μέλλη τι έχει να κάμη ο Θεός. Το κορμί σας ας το καύσουν, ας το τηγανίσουν· τα πράγματά σας ας σας τα πάρουν· μη σας μέλλει· δώσατέ τα· δεν είναι ιδικά σας. **Ψυχή και Χριστός σας χρειάζονται.** Αυτά τα δύο

² Πρόκειται για τον μεγάλο όγδοο αιώνα δηλ. τη χιλιετηρίδα από το 1492 (=7000 από Αδάμ).

όλος ο κόσμος να πέση, δεν ημπορεί να σας τα πάρη, εκτός και τα δώσετε με το θέλημά σας. Αυτά τα δύο να τα φυλάγετε, να μη τα χάσετε. Τώρα, αδελφοί μου, τι σημείον καρτερούμεν; Δεν καρτερούμεν άλλο παρά πότε να λάμψη ο πανάγιος Σταυρός εις τον ουρανόν περισσότερον από τον ήλιον, και να λάμψη ο γλυκύτατός μας Ιησούς Χριστός και Θεός επτά φορές περισσότερον από τον ήλιον, με χίλιες χιλιάδες και μύριες μυριάδες Αγγέλους, με δόξαν θεϊκὴν.

Η Μέλλουσα Κρίσις

Και ἔχει ν' αναστήσῃ ὁ Κύριος ὅλον τὸν κόσμον. Καὶ οἱ καλοὶ θὰ εἶναι ὡς Ἄγγελοι, καὶ οἱ κακοὶ ὡσάν δαίμονες, πρῶτον τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου οἱ Εβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον δὲν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν μας, ἀλλὰ καὶ τὸν εσταύρωσαν. Τότε θὰ ἰδοῦν ἐκείνην τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ μας νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ τὸν προσκυνήσουν, ἀμὴ ἐκείνη ἡ πίστις δὲν τοὺς ὠφελεῖ τότε. **Τώρα χρειάζεται ἡ πίστις. Δια τοῦτο, ἀδελφοί μου, καλότυχοι καὶ τρισμακάριοι οἱ χριστιανοὶ ὁποῦ πιστεύουν τώρα, καὶ αλλοίμονον εἰς τοὺς ἀπίστους.** Καλύτερα νὰ μὴ εἶχαν γεννηθῆ εἰς τὸν κόσμον. Τότε θὰ ξεχωρίσῃ ὁ Κύριος τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καθὼς ξεχωρίζει ὁ ποιμὴν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ερίφια, καὶ θὰ βάλῃ τοὺς δικαίους εἰς τὰ δεξιὰ του, καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς εἰς τὰ ἀριστερά του. Καὶ θὰ εἶπῃ εἰς τοὺς δικαίους: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου νὰ κληρονομήσετε τὸν παράδεισον, νὰ χαίρεσθε μαζί με τοὺς Ἄγγελους μου πάντοτε, διότι ἐφυλάξατε τὴν πίστιν μου καὶ τὰ πράγματά μου». Εἰς δὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς θὰ εἶπῃ ὁ Κύριος: «Πηγαίνετε σεις κατηραμένοι εἰς τὴν κόλασιν νὰ καίεσθε μαζί με τὸν διάβολον, τὸν πατέρα σας, πάντοτε, διότι δὲν ἐφυλάξατε τὴν πίστιν μου καὶ τὰ προστάγματά μου». Καὶ θὰ ανοίξῃ ὁ Κύριος ἓνα πύρινον ποταμὸν, ὡς θάλασσα, νὰ ρίψῃ ὅλους τοὺς ἀσεβεῖς, ἀπίστους, αἰρετικούς, ἀθέους καὶ ἀμαρτωλοὺς μέσα, νὰ καίωνται πάντοτε· καὶ θὰ βάλῃ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανούς καὶ δικαίους μέσα εἰς τὸν παράδεισον νὰ χαίρωνται πάντοτε.

Ὁ Αμετανόητος Αμαρτωλός

Ὅθεν πρέπει καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί μου, νὰ στοχασθῶμεν τι εἴμεθα, δίκαιοι ἢ ἀμαρτωλοὶ; Καὶ ἀνίσως καὶ εἴμεθα δίκαιοι, καλότυχοι καὶ τρισμακάριοι. Ἀνίσως δὲ καὶ εἴμεθα ἀμαρτωλοὶ, πρέπει τώρα ὁποῦ ἔχομεν καιρὸν νὰ μετανοήσωμεν ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ νὰ πράξωμεν τὰ καλὰ. Ἡ κόλασις μας καρτερεῖ· πότε θὰ μετανοήσωμεν; Ὅχι αὐρίον, μεθαύριον καὶ τοῦ χρόνου, ἀλλ' αὐτὴν τὴν ὥραν. Διότι δὲν ηξεύρομεν ἕως αὐρίον τι ἔχομεν νὰ πάθωμεν. Ὁ Χριστὸς μας λέγει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι. Πόσον κακὸν πράγμα εἶναι, χριστιανοὶ μου, νὰ πέσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀμαρτίαν καὶ νὰ μὴ μετανοήσῃ! Στοχασθῆτε!

Ἡ Τιμωρία τῶν Εβραίων

Τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ Εβραῖοι ἐθανάτωσαν ὅλους τοὺς προφήτας, ὅλους τοὺς δικαίους διδασκάλους· χιλιάδες φορές ἄφησαν τὸν Χριστὸν καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν Διάβολον, καὶ τόσον, ὁποῦ ἔκαμαν ἓνα μωσχάρι καὶ τὸ ἐπροσκυνούσαν διὰ Θεόν, καθὼς τὸ ἔχουν ἕως τὴν σήμερον. Καὶ τώρα τὸ αὐτὸ εἶναι νὰ συναναστρέφῃσαι καὶ νὰ πραγματεύῃσαι, νὰ τρώγῃς καὶ νὰ πίνῃς με τὸν Διάβολον.

Ετόλμησαν καὶ εσταύρωσαν καὶ τὸν Χριστὸν μας. Ὁ Πανάγαθος εἰς ὅλα αὐτὰ τοὺς ἐφύλαγε, τοὺς ἐσκέπαζεν. **Ἐκαρτέρησεν ὁ Κύριος ὑστερὰ ἀπὸ τὴν Σταύρωσίν του τριάντα χρόνια νὰ μετανοήσουν, ἀλλὰ δὲν μετενόησαν.** Τότε τοὺς κατηράσθη, τοὺς ἀφώρισε, τοὺς ὠργίσθη καὶ ἀφῆκε τὸν Διάβολον μέσα εἰς τὴν καρδίαν των, καθὼς τὸν ἔχουν ἕως σήμερον.

Ἐσκοτίσθησαν, ἐφυγον ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Σηκώνει ὁ Θεὸς τὸν βασιλέα ἀπὸ τὴν παλαιάν Ῥώμην καὶ πολιορκεῖ τοὺς Εβραίους μέσα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες ἔσφαζον τὰ τέκνα των καὶ τὰ ἔτρωγον· Ὁ Διάβολος θέλει νὰ τρώγουν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα των, καὶ ὄχι ὁ Θεός.

Ἀκούετε, ἀδελφοί μου, ὁ ἄνθρωπος τι κακὸν παθαίνει ὅταν ἀμαρτάνῃ καὶ τὸν ἐγκαταλείψῃ ὁ Θεός; Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζώντος. Μεγάλην εὐσπλαχνίαν ἔχει ὁ Θεός, ἀλλὰ ἔχει καὶ μεγάλην ὀργὴν· καὶ καθὼς ἐπαίδευσε τοὺς Εβραίους, παιδεύει καὶ ἡμᾶς, ἀνίσως καὶ δὲν

κάμνωμεν καλά.

Βάνει ο Θεός τον βασιλέα μέσα εις την Ιερουσαλήμ και θανατώνει χίλιες εκατόν είκοσι χιλιάδες Εβραίους, και τόσον, οπού έγινε το αίμα ωσάν θάλασσα. Τριάντα φλωρία επώλησαν οι Εβραίοι τον Χριστόν μας, τριάντα εις το φλωρί επώλησεν ο Χριστός μας χίλιες χιλιάδες Εβραίους. Εσύ έμαθες και πωλείς τόν Χριστόν, και εκείνος δεν ημπορεί να σε πωλήση;

Η κακία των Εβραίων

Και τώρα μη δυνάμενοι οι Εβραίοι να τον μετασταυρώσουν τον Χριστόν, κάθε Μεγάλην Παρασκευήν τον κάνουν από κερί και τον σταυρώνουν, και ύστερα τον καίουν· ή παίρνουν ένα αρνί και το κτυπούν με τα μαχαίρια και το σταυρώνουν αντί του Χριστού.

Ακούετε κακίαν των Εβραίων και του Διαβόλου;

Καθώς γεννηθή το Εβραιόπαιδον, αντί να το μαθαίνουν να προσκυνή τον Θεόν, οι Εβραίοι, παρακινούμενοι από τον πατέρα των Διάβολον, ευθύς οπού γεννηθή, το μαθαίνουν να βλασφημά και να αναθεματίζη τον Χριστόν μας και την Παναγίαν μας· και εξοδεύουν πενήντα, εκατόν πουγγιά να εύρουν κανένα χριστιανόπουλο να το σφάζουν, να πάρουν το αίμά του, και με εκείνο να κοινωνούν. Ο Διάβολος θέλει να πίνωμεν το αίμα των παιδιών, και όχι ο Θεός. Ο Χριστός μας παραγγέλει να ευχώμεθα όλον τον κόσμον.

Ο Εβραίος, όσον και αν είναι φίλος σου, πήγαινε, καλημέρισέ τον, και βάλε το αυτί σου να ακούσης τι σου λέγει. Εσύ τον εύχεσαι και τον χαιρετάς και εκείνος σε καταράται και σου λέγει, κακή ημέρα σου, διότι η καλή ημέρα είναι του Χριστού, και δεν θέλει ούτε να την ακούση ούτε να την είπη ο Εβραίος. Κοίταξε εις το πρόσωπον ένα Εβραίον όταν γελά· τα δόντια του ασπρίζουν, το πρόσωπόν του είναι ωσάν πανί αφωρισμένο, διότι έχει την κατάραν από τον Θεόν, και δεν γελά η καρδιά του. Έχει τον διάβολον μέσα του οπού δεν τον αφήνει. Κοίταξε και ένα χριστιανόν εις το πρόσωπον, ας είναι και αμαρτωλός· λάμπει το πρόσωπόν του, χύνει η χάρις του Αγίου Πνεύματος.

Σφάζει ο Εβραίος ένα πρόβατον, και το μισό το εμπροσθινόν το κρατεί διά λόγου του, και το πισινόν το μουντζώνει και το πωλεί εις τούς χριστιανούς δια να τούς μαγαρίση. Και αν σου δώση ο Εβραίος κρασί ή ρακί, είναι αδύνατον να μη το μαγαρίση πρώτον· και αν δεν προφθάση να κατουρήση μέσα, θα πτύση. Όταν αποθάνη κανένας Εβραίος, τον βάζουν μέσα εις ένα σκαφίδι μεγάλο και τον πλένουν με ρακί, και του βγάνουν όλην του την βρώμα, και εκείνο το ρακί το φτιάχνουν με μυριστικά, και τότε το πωλούν εις τούς χριστιανούς ευθυνότερον, διά να τούς μαγαρίσουν. Πωλούν ψάρια εις την πόλιν οι Εβραίοι; Ανοίγουν το στόμα του οφαρίου και κατουρούν μέσα, και τότε το πωλούν εις τούς χριστιανούς.

Ο Εβραίος μου λέγει πως ο Χριστός μου είναι μπάσταρδος, και η Παναγία μου πόρνη. Το άγιον Ευαγγέλιον λέγει πως το έγγραφεν ο Διάβολος. Τώρα έχω μάτια να βλέπω τον Εβραίον;

Ένας άνθρωπος να με υβρίση, να φονεύση τον πατέρα μου, την μητέρα μου, τον αδελφόν μου, και ύστερα το μάτι να μου βγάλη, έχω χρέος ωσάν χριστιανός να τον συγχωρήσω. Το δε να υβρίση τον Χριστόν μου και την Παναγίαν μου, δεν θέλω να τον βλέπω.

Και η ευγενία σας πως σας βαστά η καρδιά να κάνετε πραγματείας με τούς Εβραίους; Εκείνος οπού συναναστρέφεται με τούς Εβραίους, αγοράζει και πωλεί, τι φανερώνει; Φανερώνει και λέγει, πως καλά έκαμαν οι Εβραίοι και εθανάτωσαν τούς προφήτας και όλους τούς διδασκάλους και όλους τους καλούς. Καλά έκαμαν και κάμνουν να υβρίζουν τον Χριστόν μας και την Παναγίαν μας. Καλά κάμνουν και μας μαγαρίζουν και πίνουν το αίμα μας.

Ταύτα διατί σας τα είπα, χριστιανοί μου; Όχι διά να φονεύετε τούς Εβραίους και να τούς κατατρέχετε, αλλά διά να τούς κλαίετε, πως άφησαν τον Θεόν και επήγαν με τον διάβολον. Σας τα είπα να μετανοήσωμεν ημείς τώρα οπού έχομεν καιρόν, διά να μη τύχη και μας οργισθή ο Θεός και μας αφήση από το χέρι του και το πάθωμεν και ημείς σαν τούς Εβραίους και χειρότερα.

Η Εργασία μου είναι Εργασία του Γένους

Χριστιανοί μου, φθάνουν αυτά· δεν ημπορώ να σας είπω περισσότερα. Σας είπα και εγώ εκείνο οπού με εφώτισεν ο Θεός· ζητήσατε και η ευγενία σας να μάθετε τα άλλα. Είσθε φρόνιμοι και γνωστικοί· καταλάβετε το καλόν σας και κάμετέ το. Τώρα τι κάμνομεν, χριστιανοί μου; Εγώ σας συμβουλεύω, αμή δεν με συμβουλευέτε και η ευγενία σας; Η εργασία η ιδική μου, είναι και ιδική σας, είναι της πίστεώς μας, του Γένους μας. Έχω και δύο λογισμούς. Ο ένας λογισμός μου λέγει να σας ευχηθώ και να με ευχηθήτε, και να σηκωθώ να πηγαίνω εις άλλο μέρος, να ακούσουν και άλλοι αδελφοί μας οπού με καρτερούν. Ο άλλος λογισμός μου λέγει: Όχι, μη πηγαίνης, μόνον κάθησε να κάμης καθώς έκαμες και εις τα άλλα χωρία, να τελειώσης και τα επίλοιπα. Διότι αυτά οπού είπομεν εις τρεις λόγους με συντομίαν, ομοιάζουν ωσάν ένας άνθρωπος να κτίση μία εκκλησίαν χωρίς σκεπήν. Τα άλλα οπού έχομεν να είπωμεν ομοιάζουν ωσάν σκεπήν. Ποία είναι η σκεπή; Εγώ βλέπω το Γένος μας οπού έπεσεν εις πολλά κακά· έχουν κατάρεις, αφορισμούς, αναθεματισμούς, όρκους, βλασφημίας και άλλα τοιαύτα. Να καθαρισθούν οι χριστιανοί να αγιασθούν τα χωρία των και να καθαρισθούν ψυχικώς και σωματικώς. Το δεύτερον παρακινώ τούς χριστιανούς να φτιάσουν σταυρούς και κομποσχοίνια, και παρακαλώ τον Χριστόν μας και τα ευλογεί, δια να τα έχουν οι χριστιανοί φυλακτήρια. Τρίτον είναι οπού κάμνω τούς χριστιανούς όλους και συγχωρούν ζωντανούς και αποθαμένους.

Αλλά τώρα μου δίνετε την ευχήν σας να πηγαίνω, και τα άλλα τα τελειώνετε η ευγενία σας;

-Όχι, άγιε διδάσκαλε, σε παρακαλούμεν να καθήσης να μας τελειώσης, διότι δεν ηξεύρομεν να τα κάμωμεν.

-Καλά, χριστιανοί μου, δια την αγάπην του Χριστού μας και την ιδικήν σας θα καθήσω.

Το Άγιον Ευχέλαιον

Είναι πολλοί παπάδες εδώ; Κάμνετε τον κόπον, άγιοι ιερείς, να σηκωθήτε επάνω να ιδώ, είσθε πολλοί;

Άγιοι ιερείς, μου κάμνετε μίαν χάριν, να διαβάσωμεν ένα άγιον Ευχέλαιον, να χρισθούν οι χριστιανοί οι αδελφοί μας;

-Ορισμός σου, άγιε του Θεού.

-Έχω φλωρία πολλά να σας πληρώσω, μα δεν σας τα δίδω. Θέλω χάρισμα, διότι με πληρωμήν δεν ενεργεί η χάρις του Θεού, του Παναγίου Πνεύματος· διότι έτσι λέγει ο Χριστός μας: Χαρισμα σας έδωσα εγώ την χάριν μου, χάρισμα να την δίδετε και σεις εις τούς αδελφούς σας. Το κάμνετε άγιοι ιερείς;

-Μάλιστα, άγιε του Θεού.

-Παρακαλώ και εγώ τούς χριστιανούς και σας συγχωρούν δι' αυτό το χάρισμα. Θέλετε να βάλω τούς χριστιανούς να σας συγχωρήσουν, η δεν έχετε αμαρτίας; Και σας φιλεύω αύριον από ένα βιβλίον, όχι δια πληρωμήν, αλλά δια μίαν ευχήν.

-Ορισμός σου.

-Σας παρακαλώ, χριστιανοί μου, να ειπήτε δια τούς αγίους ιερείς, οπού θα σας διαβάσουν το άγιον Ευχέλαιον, τρεις φορές: Ο Θεός συγχωρήσει και ελεήσει αυτούς. Αν θέλετε και η αγιwsύνη σας ζητήσατε συγχώρησιν. Άγιε εφημέριε, μου χρειάζονται απόψε να ετοιμάσης είκοσι φλετζάνια και δύο οκάδες λάδι. Χριαλίδια έχει το παιδί το ιδικό μου και σου δίδει. Και αν θέλης, περιπάτησε, παπά μου, εις τα σπίτια να μαζεύσης καμμιά διεκαριά οκάδες λάδι, και βάνεις δια το Ευχέλαιον μία οκά, και το άλλο το δίνεις της παπαδιάς και το τρώγει. Δεν είναι καλά έτσι; Το κάμνεις;

-Το κάμνω, άγιε του Θεού.

-Αν δεν το κάμης, αύριον σε κηρύττω ψεύστη και σε εντροπιάζω. Σηκωθήτε επάνω δέκα εντόπιοι· ακούσατε. Οι πέντε να κάμετε απόψε δεκαπέντε σακκιά· και σεις αι γυναίκες να φέρετε ψωμί και το σιτάρι απόψε· και σεις οι πέντε να σταθήτε επίτροποι, και να κόψετε τα ψωμιά και να τα βάλετε μέσα στα σακκιά, και το σιτάρι. Το κάμνετε;

-Το κάμνομεν, άγιε του Θεού.

-Εσείς οι άλλοι πέντε να φέρετε πέντε καζάνια νερό απόψε να ξημερωθούν έτοιμα δια να παρακαλέσωμεν τον Χριστόν αύριον να τα ευλογήση και να πάρουν οι χριστιανοί δι' αγιασμόν. Το κάμνετε;

-Το κάμνομεν, άγιε του Θεού.

-Καλά, παιδιά μου. Καθήσατε να τελειώσωμεν και τα επίλοιπα. Προσέχετε λοιπόν, παιδιά μου, να μη υπερηφανεύεσθε.

(Τα επίλοιπα είναι εις το τέλος της Α΄ διδαχής: <https://www.imdleo.gr/diaf/2019/agKosmas-did1.pdf>).

<https://www.imdleo.gr/diaf/2019/agKosmas-did4.pdf>